

Čtenáři a čtení v ČR (2007)

společný projekt

Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.,

a

Národní knihovny ČR

s finanční podporou Ministerstva kultury ČR

statistické šetření: DEMA, a. s.

metodologie, příprava a vyhodnocení:

Prof. PhDr. Jiří Trávníček, M. A. (za ÚČL AV ČR, v. v. i.)

a

PhDr. Vít Richter (za NK ČR)

Charakteristika projektu a výstupy

- průzkum českých čtenářů a jejich čtenářské kultury (co, jak, kde, kdy, proč se čte), vztah čtení a jednotlivých médií, čtení a volného času, čtení a nakupování/půjčování knih, profily čtenářů podle intenzity čtení, důvody pro čtení a nečtení, čten. preference, vlivy a očekávání ;
- 2007 - zaměření na knihovny (jejich fungování a spektrum služeb);
- reprezentativní vzorek (1551 respondentů – populace nad 15 let, statistická chyba 2,5 %);
- sběr dat: 25. 5. – 16. 6. 2007, povaha výzkumu: kvantitativní;
- výstupy: (1) tisková konference (1. 10. 2007, prezentace na webu), (2) samostatná příloha čas. *Host* (přípr. do konce r. 2007), (3) knižní publikace (přípr. do poloviny r. 2008);
- další zamýšlené pokračování: 2010 (zaměření na čtení beletrie), 2013 (zaměření na knižní trh); sledování trendů (srovnání).

Občané ČR jako čtenáři

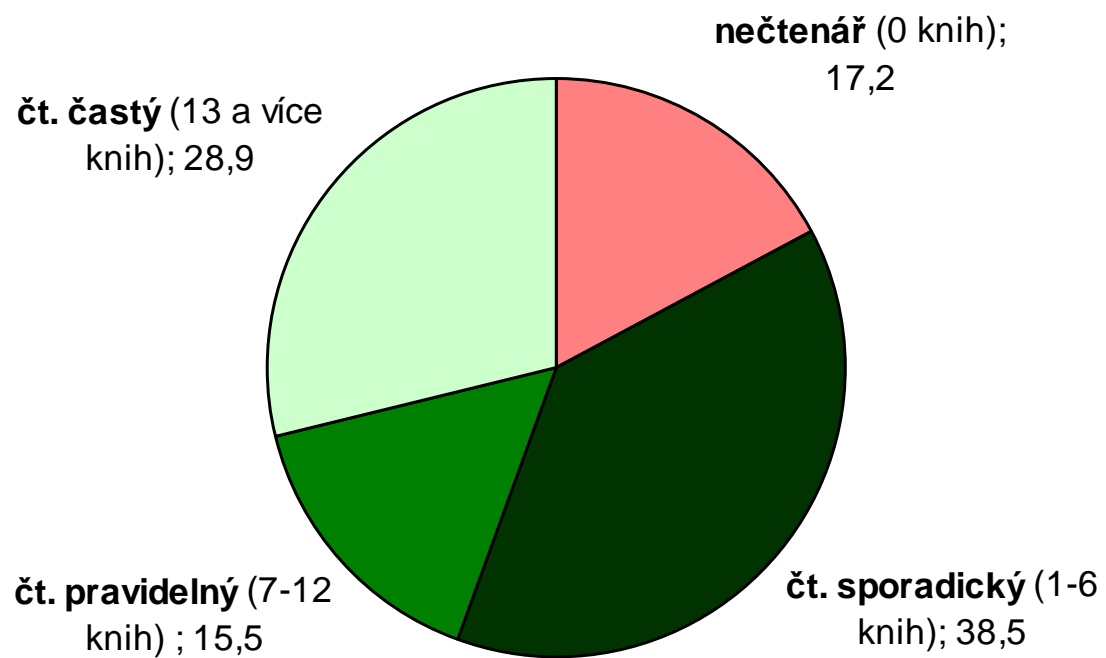
- 83% Čechů přečte aspoň 1 knihu za rok (88% žen a 77% mužů);
- Průměr přečtených knih za rok je 16 (ženy 18, muži 14; lidé nad 65 let 20);
- Nejvíce čtenářů je ve velkoměstech (87%), nejméně na venkově (79%);
- Nejvíce čtenářů je ve věkové skupině 15-24 let (86%) a skupině 35-44 let (87%), rozdíly mezi 3 generacemi jsou však nevelké (5%);
- Čtení se Češi věnují několikrát týdně a denně čtou knihy prům. 41 min.;
- Čtení novin a časopisů se za den prům. věnují 30 min, televizi 111 min., rozhlasu 113 min., video a DVD sledují 51 min., internet používají 86 min.;
- Nejdůl. diferencující roli hraje vzdělání: mezi čtenáři jsou častěji lidé s vyšším (maturita a výše) vzděláním (91%) než nižším (71%), u lidí s vysokoškolským vzděláním je čtenářů 95%;
- Knihy získávají nejčastěji v knihkupectvích, od přátel, známých a ve veřejných knihovnách;
- Za poslední rok koupili v průměru 6,6 knihy a utratili za ně 1 303,-Kč;
- V domácí knihovně mají v průměru 274 knih;
- Mají zkušenosti s veř. knihovnou, nejčastěji do ní chodí jednou za měsíc;
- Preferují souč. oddechovou beletrii a literaturu faktu;
- Jejich četbu nejvíce ovlivnilo, že se doma četlo.

Veřejné knihovny

- 40% Čechů navštívilo v minulém roce veřejnou knihovnu;
- ženy navštěvují veřejnou knihovnu častěji (46%) než muži (34%);
- do knihovny chodí polovina (49%) občanů, kteří mají vyšší vzdělání a méně než třetina (30%) těch, kteří mají nižší vzdělání;
- nejčastěji chodí do knihovny občané bydlící v malých městech (2000 - 4999 ob.)
- nejčastěji chodí Češi do knihovny jednou za měsíc;
- nejvyhledávanější službou je půjčování knih (97%), dále půjčování časopisů (51%), využívání čítárny a studovny (36%), kopírování (27%) a internet (25%);
- čím silnější čtenář, tím častější návštěvník knihovny, např. ti, co přečtou nejméně 50 knih za rok, jsou návštěvníky knihoven z 82%, ti, co přečtou za rok 1-6 knih, jsou návštěvníky knihoven z 28%.
- u současných návštěvníků veřejných knihoven převažuje spokojenost s nabídkou (79%);

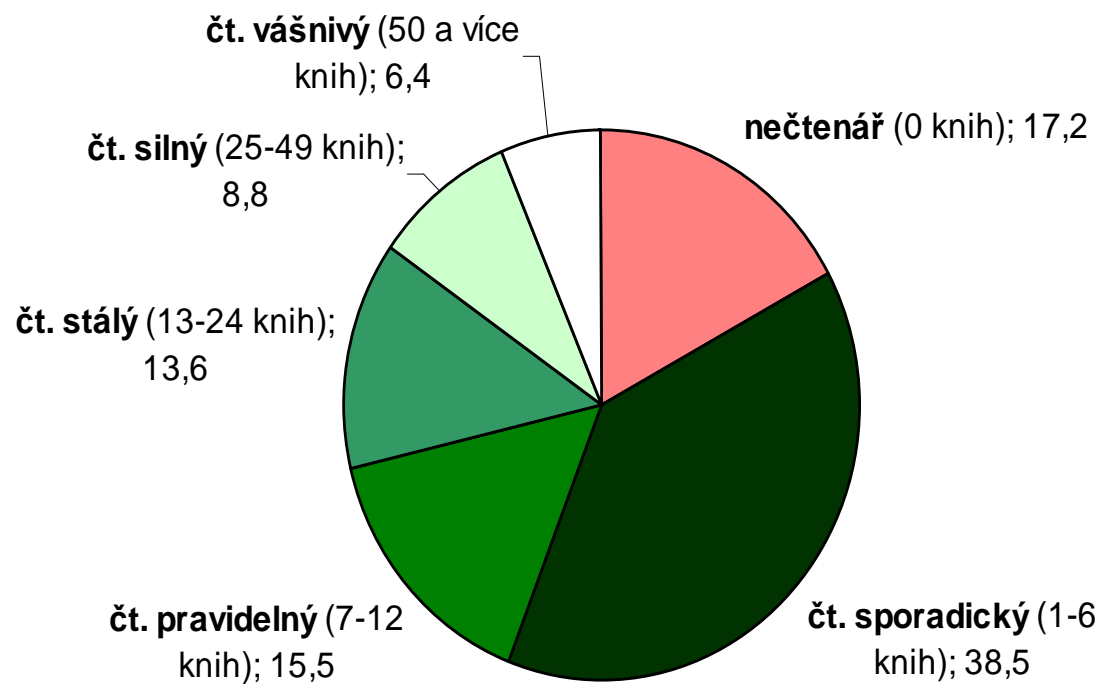
Rozložení čtenářů v populaci - užší škála

(kritérium: počet knih přečtených za rok; v %)

Rozložení čtenářů v populaci - širší škála

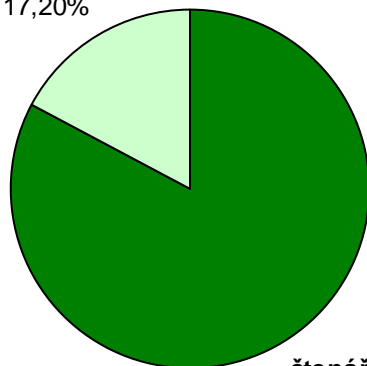
(kritérium: počet knih přečtených za rok; v %)

Čtenáři - nečtenáři

(kritérium: aspoň jedna přečtená kniha za rok)

nečtenáři; 17,20%

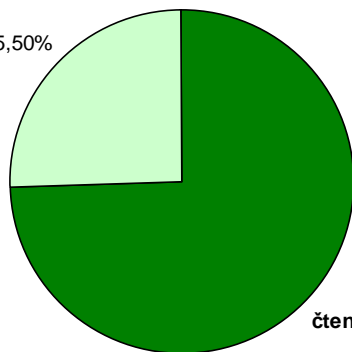

čtenáři; 82,80%

Čtenáři - nečtenáři

(kritérium: aspoň 30 min. denně věn. čtení knih)

nečtenáři; 25,50%

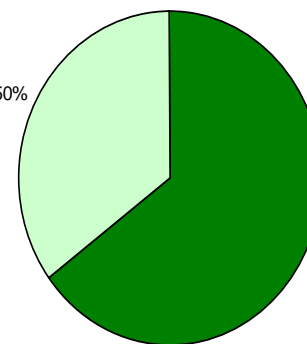

čtenáři; 74,50%

Čtenáři - nečtenáři

(kritérium: čtení knih aspoň jednou za měsíc)

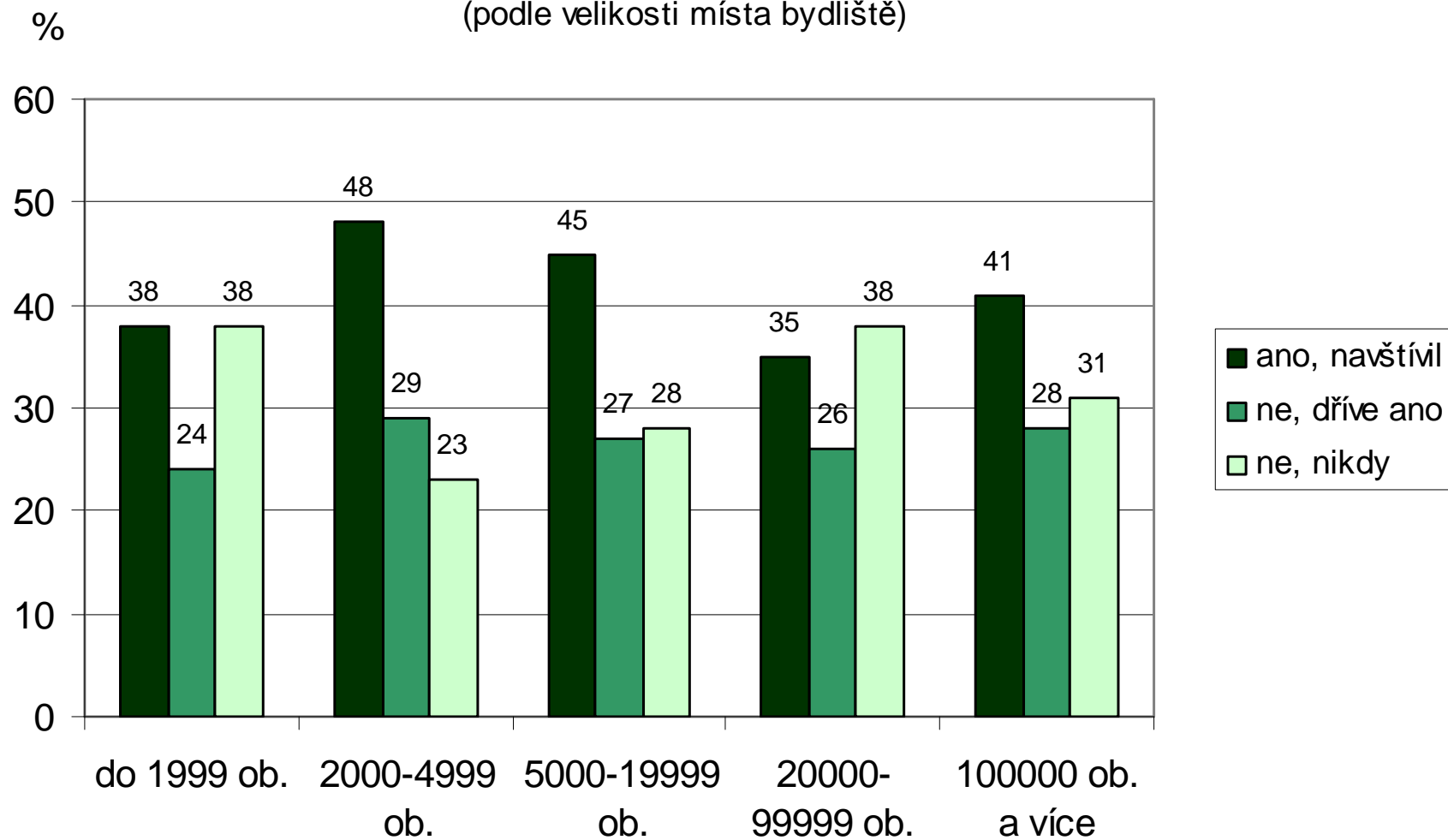
nečtenáři; 35,50%

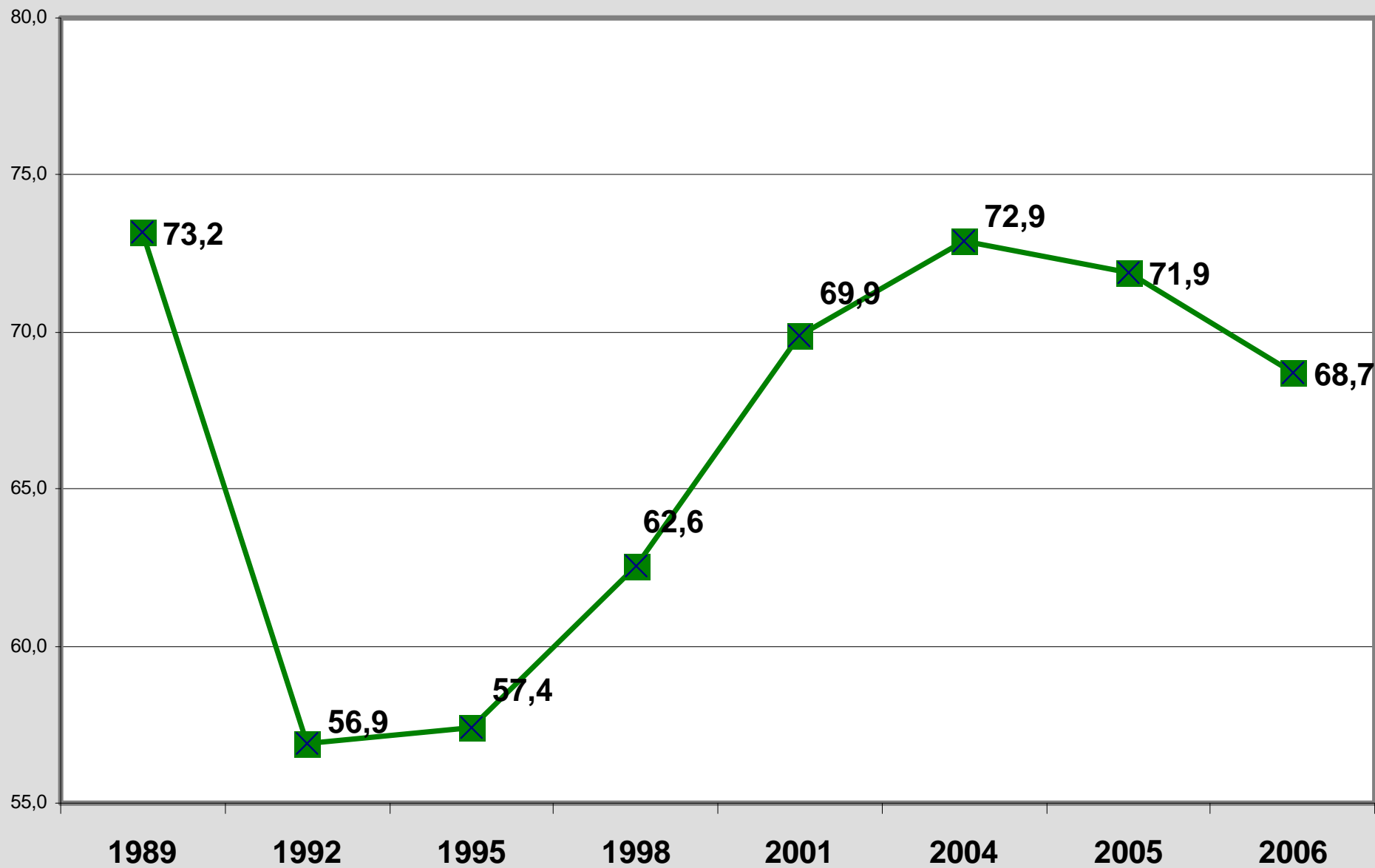
čtenáři; 64,50%

Navštívil jste v uplynulém roce nějakou veřejnou knihovnu?

(podle velikosti místa bydliště)

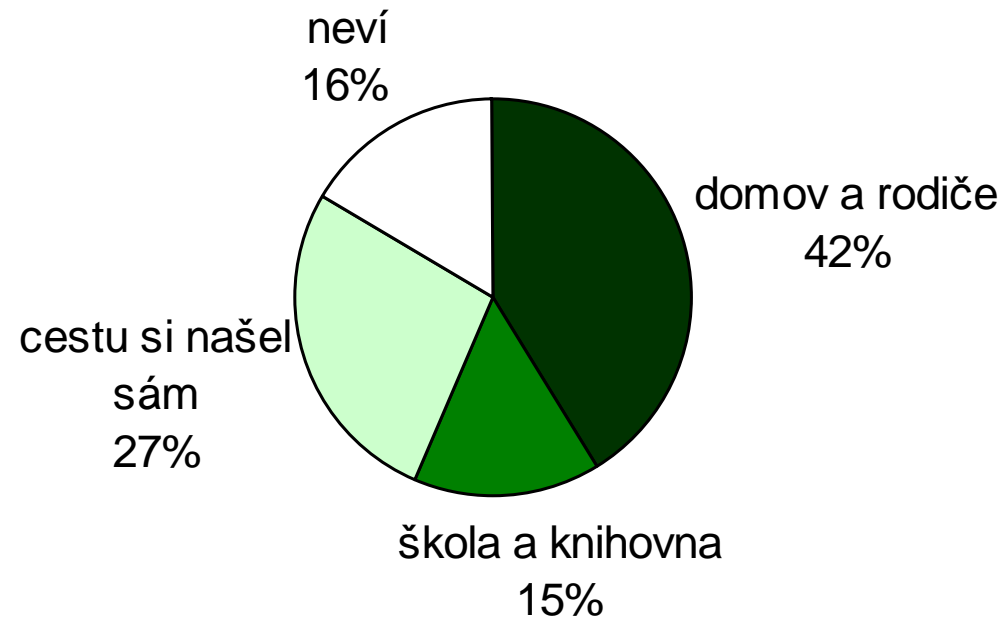

Veřejné knihovny - počet výpůjček (mil.)

Zdroj: statist. ročenky NIPOS

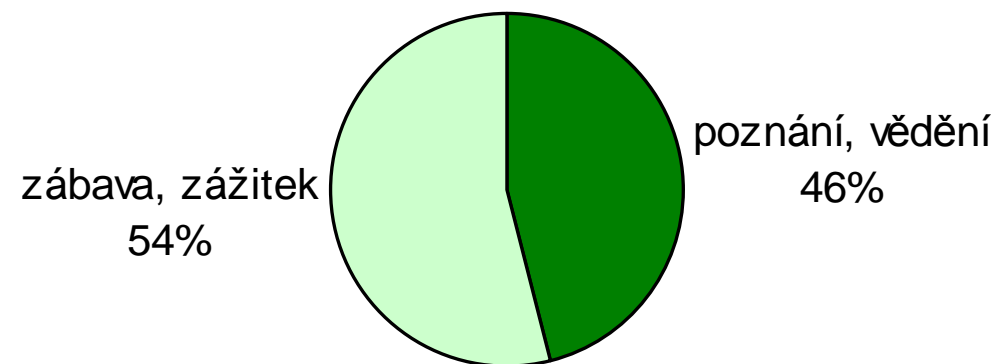
Vliv na četbu knih

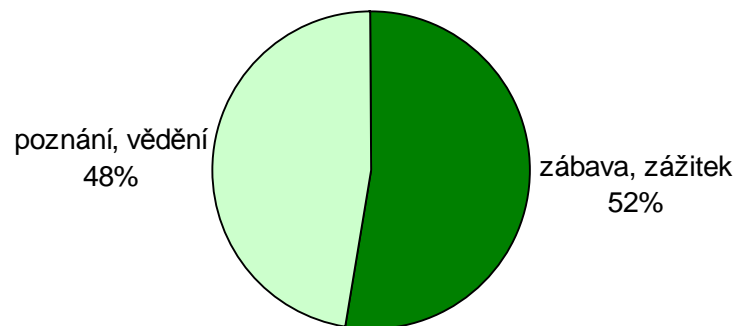
Čtenáři a jejich podíl na činnostech spjatých se čtením

	zastoupení v populaci	přečtené knihy	peníze za knihy	nakoupené knihy	návštěva knihoven
nečtenář (0 knih)	17,2 %	0 %	10,9 %	9,1 %	1,3 %
čt. sporadický (1- 6 knih)	38,5 %	9,5%	25,4 %	22,8 %	26,8 %
čt. pravidelný (7-12 knih)	15,5 %	11,2%	16,5 %	17,1 %	17,3 %
čt. stálý (13-24 knih)	13,6 %	18,6 %	19,2 %	18,2 %	23,9 %
čt. silný (25-49 knih)	8,8 %	21,3%	14,1 %	14,4 %	16,7 %
čt. vášnivý (50 a více knih)	6,4 %	39,4%	14,0 %	18,0 %	13,0 %

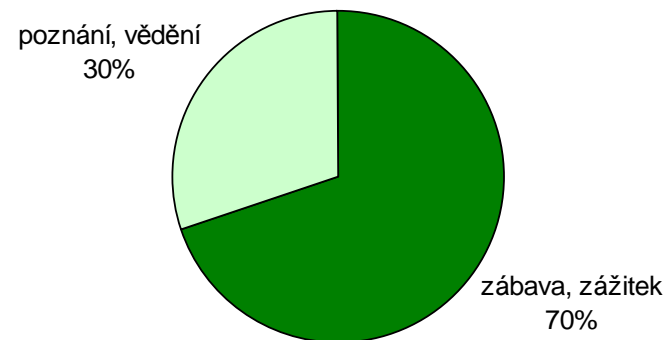
Čtenáři a důvody ke čtení

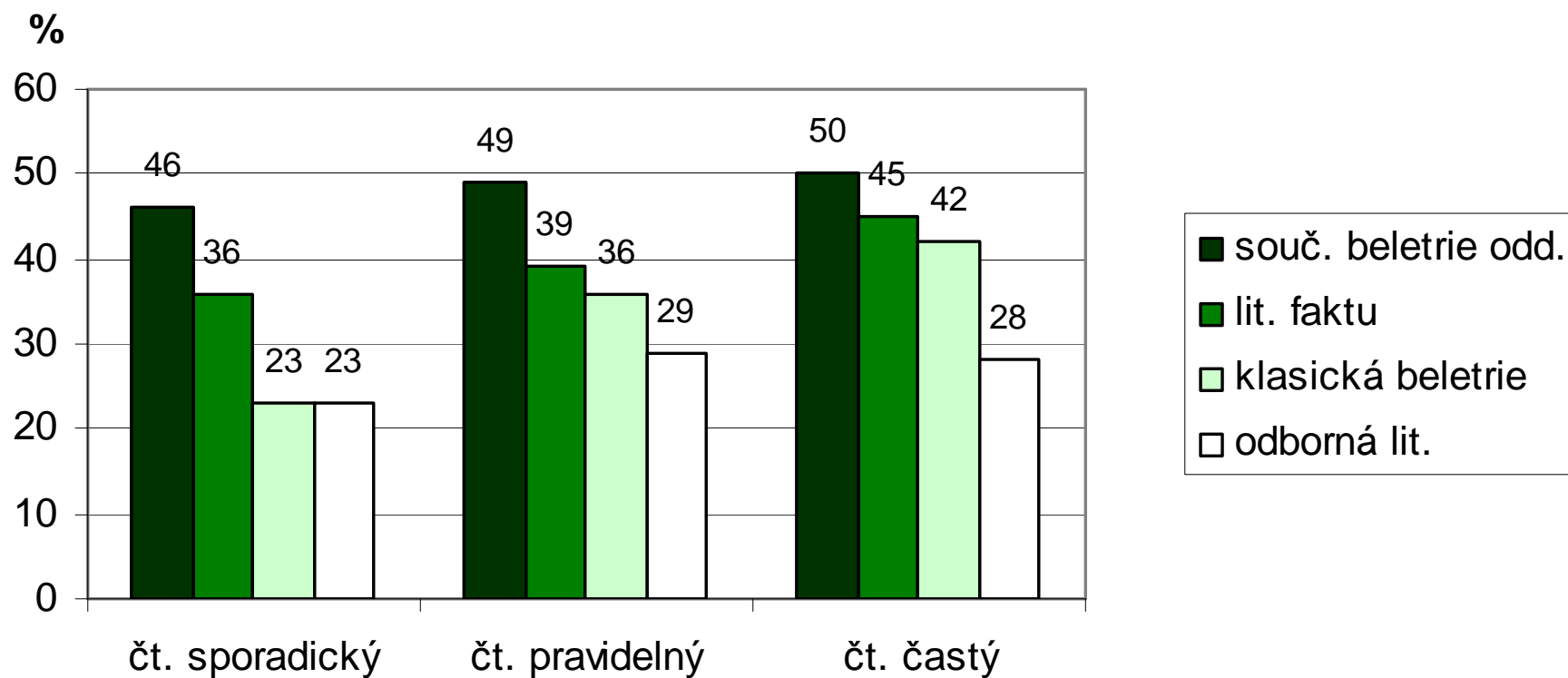
Muži - důvody ke čtení

Ženy - důvody ke čtení

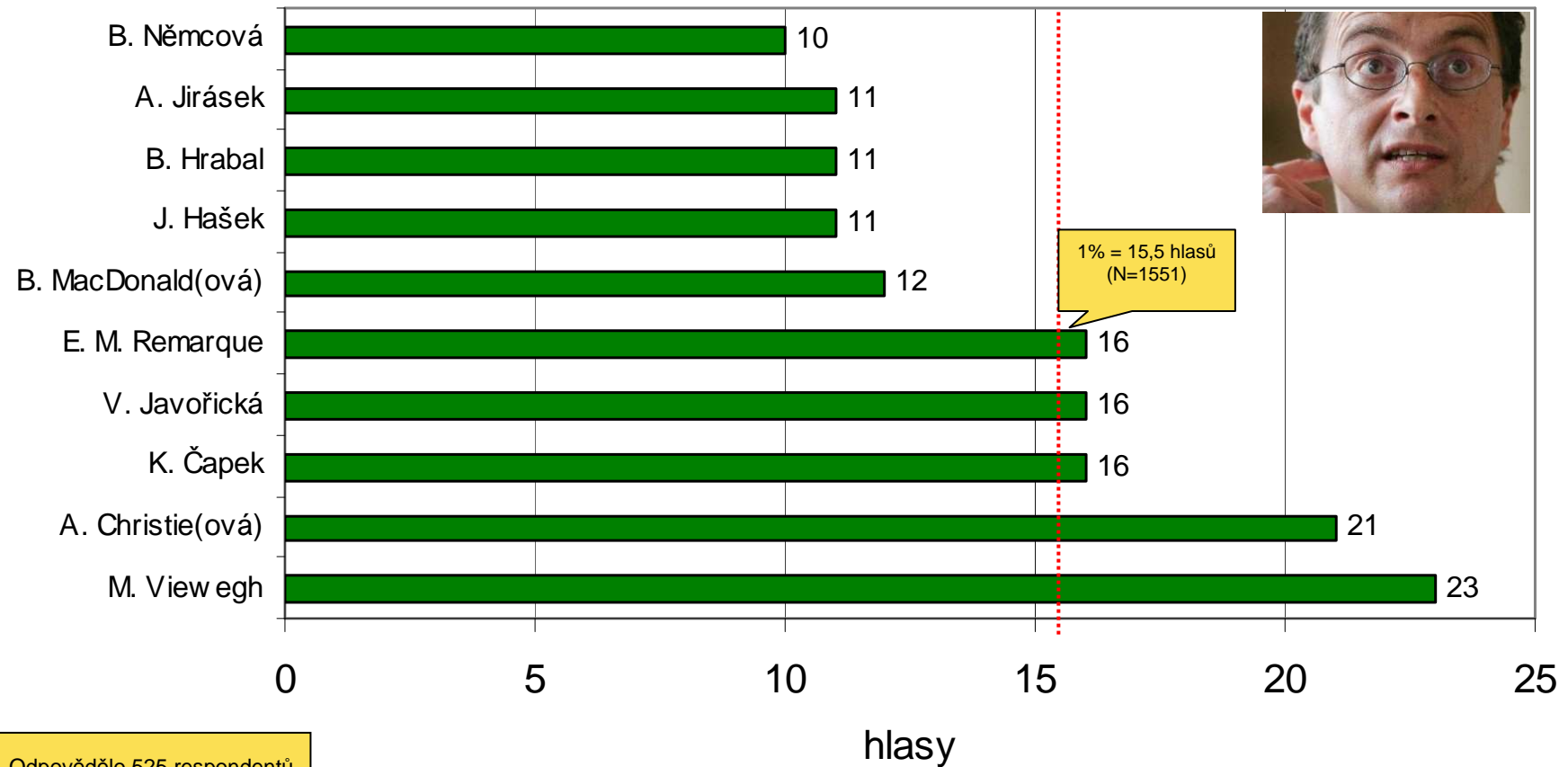

Čtenáři a preferované druhy četby*

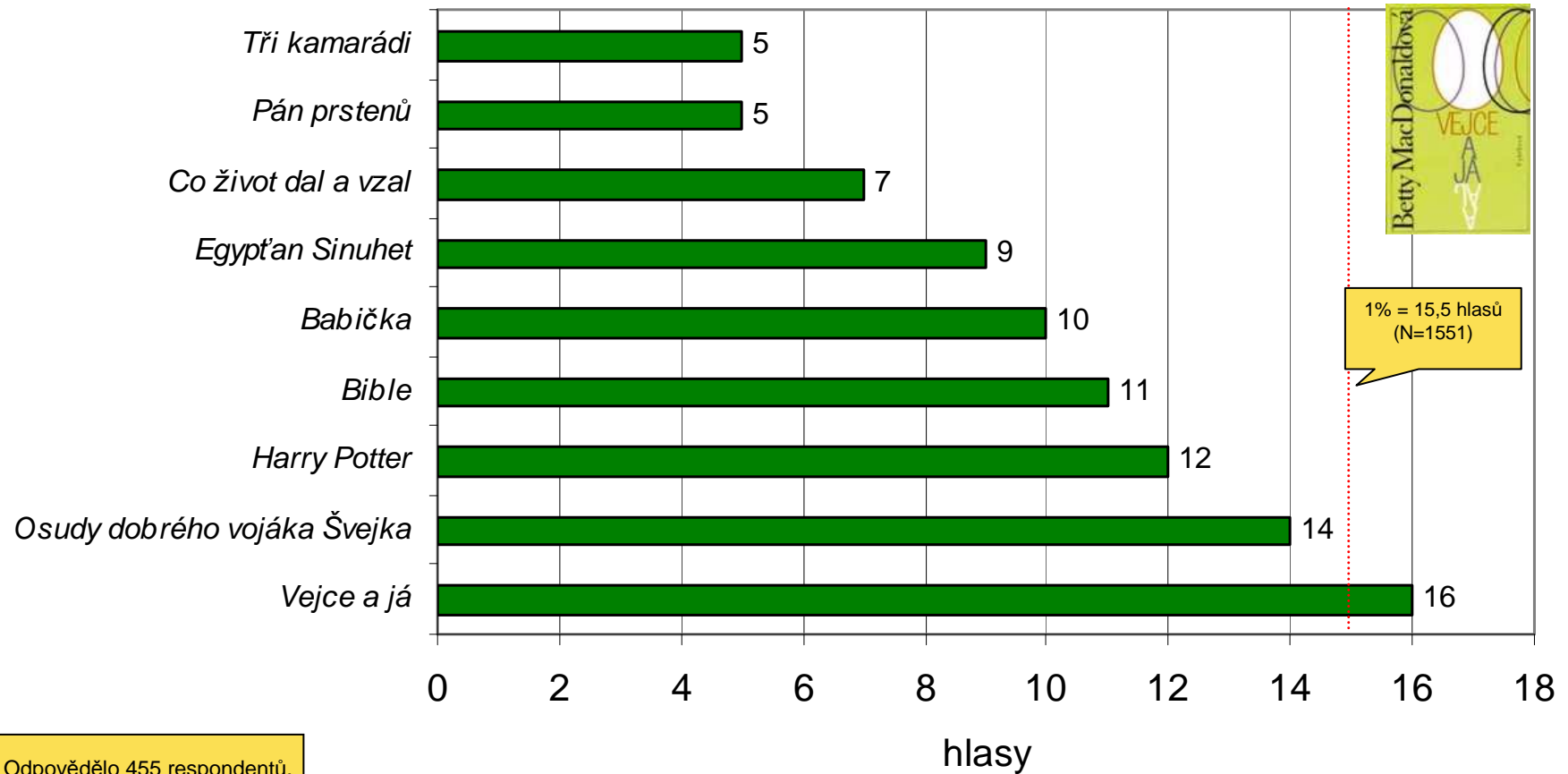

*možné tři volby, součty všech tří

Čtenáři a jejich nejoblíbenější autoři

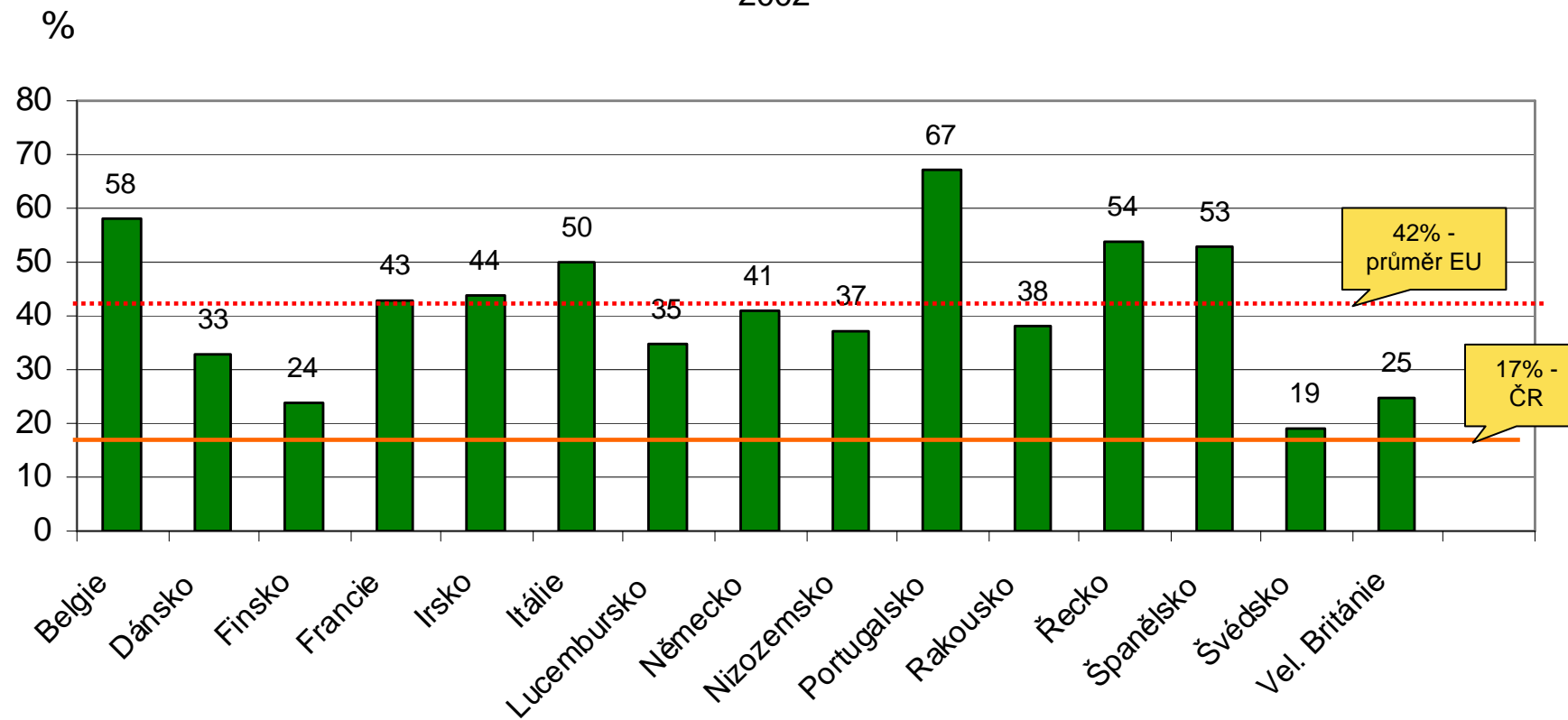

Čtenáři a jejich nejoblíbenější knihy

Ti, kteří nepřečetli za rok ani jednu knihu (EU - 15)

2002

Zdroj:
Keys Figures on Cultural Participation in EU,
2002

Prezentaci zpracoval J. Trávníček